

HELSINGBORG

Årsrapport 2025

Socialnämnden

Stadsrevisionen

Årsrapport socialnämnden – 2025

Framtagen av Stadsrevisionen i Helsingborgs stad

Datum: 2026-03-25

Diarienummer: 10/2025

Kontakt: stadsrevisionen@helsingborg.se

Foto: Helsingborgs stad

Innehåll

Innehåll	3
Samlad bedömning	4
Inledning	6
Syfte och revisionsfrågor, avgränsning	7
Revisionskriterier	7
Metoder	8
Resultat av granskningen.....	9
Verksamhet och ekonomi.....	9
Nämndens analys av uppdrag och inriktning.....	9
Måluppfyllelse – verksamhet.....	10
Specifika uppdrag.....	11
Måluppfyllelse - ekonomi	11
Rapportering och uppföljning.....	12
Övriga genomförda granskningar	13
Bedömning	14
Styrning och intern kontroll.....	15
Organisation för arbetet med intern kontrollplan	15
Rapportering och uppföljning.....	15
Övriga genomförda granskningar	16
Bedömning	19

Samlad bedömning

De förtroendevalda revisorerna har i sin revisionsplan 2025 beslutat att genomföra en grundläggande granskning av socialnämnden. Syftet med granskningen är att bedöma om socialnämnden bedriver en ändamålsenlig och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande verksamhet enligt fullmäktiges mål, beslut och uppdrag samt om socialnämnden har en tillräcklig styrning och intern kontroll för att leva upp till verksamhetens mål, regler och föreskrifter.

I denna rapport redovisas resultat och bedömningar utifrån stadsrevisionens granskningar av nämnden 2025.

Verksamhet och ekonomi

Vår samlade bedömning är att socialnämnden delvis bedriver en ändamålsenlig och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande verksamhet.

Vi baserar bedömningen på att socialnämnden har lämnat en analys av uppdrag och inriktning som följer stadens anvisningar och som redogör för både genomförda aktiviteter och uppnått resultat, samt identifierar lärdomar och områden för fortsatt utveckling. Nämnden når inte sina två mål, men utvecklingen har varit positiv under året och åtgärder har vidtagits för att förbättra måluppfyllelsen. Både nämndens egna analyser och vår fördjupade granskning av samverkan avseende samordnade förebyggande insatser visar att det krävs mer verkningfulla insatser för att stärka samverkan med skolan och därigenom nå ökad måluppfyllelse.

Nämnden når i år sitt ekonomiska mål efter flera år av underskott. Utfallet har dock visat negativa avvikelser under årets sista månader. Vi ser det som viktigt att nämnden fortsätter att följa ekonomin noggrant och vidtar korrigerande åtgärder vid behov. Lagkravet om familjehemsplacering inom sex månader uppfylls fortfarande inte, även om följsamheten har förbättrats jämfört med föregående år. Nämnden har under året visat en aktiv styrning genom förstärkt uppföljning och flera uppdrag till förvaltningen, bland annat för att hantera resursbristen inom Bostad först.

Styrning och intern kontroll

Vår samlade bedömning är att socialnämnden delvis har en tillräcklig intern kontroll.

Vi grundar vår bedömning på att nämnden i enlighet med stadens reglemente för intern kontroll bedriver ett systematiskt arbete med sin interna kontrollplan med fokus på identifierade risker, löpande uppföljning och rapportering av vidtagna åtgärder. Uppföljningen visar en kännbar risk och i övrigt främst lindriga avvikelser. Nämnden har under året begärt tätare uppföljning av vidtagna åtgärder utifrån tidigare kännbara risker.

Styrningen har utvecklats under året och harmonierar i större utsträckning med stadens styrmodell, samtidigt som nämnden kontinuerligt analyserar sina processer för att skapa tydlighet och förståelse för styrningen i organisationen.

Våra genomförda granskningar under året visar att det krävs förbättringsåtgärder utifrån styrning och kontroll. Det gäller såväl åtgärder för att hantera kända brister i nämndens systematiska kvalitetsarbete samt insatser för att stärka nämndens arbete mot otillåten påverkan. Vad gäller arbetet mot välfärdsbrott visar uppföljningen av tidigare granskning att nämndens arbete har utvecklats. Nämndens uppföljning av intern kontroll och genomförd utredning av nämndens myndighetsutövning, visar på betydande förbättringsområden vad gäller att säkerställa rättssäkerhet, uppföljning av placeringsärenden och följsamhet till lagstiftning.

Inledning

Revisorerna ska enligt kommunallagen årligen pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen inom styrelse och nämnder är tillräcklig.

Kommunstyrelse och nämnder ska bedriva verksamheten i enlighet med fullmäktiges mål och uppdrag, beslut och riktlinjer samt lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Därtill ska styrelse och nämnder tillse att det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner samt en struktur och organisation för arbetet som ger förutsättningar för att verksamheten uppnår beslutade mål och efterlever gällande regelverk inom sina ekonomiska ramar.

För att fullgöra uppdraget bör system och rutiner för ledning, uppföljning, kontroll och rapportering av verksamheten finnas. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt i enlighet med fullmäktiges mål och uppdrag.

Den grundläggande granskningen omfattar granskning av måluppfyllelse samt granskning av styrning och intern kontroll. Granskningen utgör en grund för de bedömningar och uttalande som revisorerna avger i revisionsberättelsen. De fördjupade granskningar som genomförts under 2025 finns tillgängliga att ta del av i sin helhet på stadsrevisionens webbplats: <https://helsingborg.se/stadsrevisionen>.

Granskningen har utförts av Helsingborgs stads revisionskontor på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna. Uppdraget ingår i revisionsplanen för 2025.

Syfte och revisionsfrågor, avgränsning

Syftet med granskningen har varit att bedöma om socialnämnden bedrivit en ändamålsenlig och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande verksamhet enligt fullmäktiges mål, beslut och uppdrag samt om nämnden har haft en tillräcklig styrning och intern kontroll för att leva upp till verksamhetens mål, regler och föreskrifter.

Den grundläggande granskningen har omfattat följande revisionsfrågor;

- Vidtar socialnämnden tillräckliga åtgärder för att uppnå fastställda mål avseende verksamhet och ekonomi?
- Säkerställer socialnämnden att styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är tillräcklig?

Utöver ovan har följande områden särskilt granskats inom ramen för den grundläggande granskningen.

- Delegeringsordning - granskningen har syftat till att översiktligt bedöma nämndens styrdokument, kontroll och anmälan av delegeringsbeslut.

Granskningen avser socialnämnden.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna för den grundläggande granskningen utgörs av:

- Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 1§ och 6§
- Nämndens reglemente
- Relevanta styrdokument och fullmäktiges mål och beslut som berör nämnden

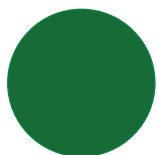
Metoder

Granskningen har skett genom dokumentstudier av plan för mål och ekonomi, verksamhetsplaner, internbudget, dokumenterad riskanalys, plan för uppföljning av intern kontroll, årsresultat av uppföljning av intern kontroll, uppföljningar av ekonomi och verksamhet (ekonomirapporter, delårsrapport, årsredovisning), delegeringsordning och arbetsinstruktion samt protokoll och underliggande handlingar. Granskningen har även innefattat intervjuer med tjänstepersoner med särskilt ansvar för förvaltningens processer som rör mål, intern kontroll, ekonomi och delegering. Dialogmöte har genomförts med nämndens presidium samt socialdirektör under våren och hösten 2025.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

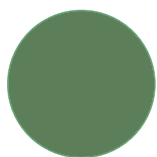
Granskningen har genomförts av sakkunniga revisorer på stadsrevisionen i Helsingborgs stad och kvalitetsgranskats av revisionsdirektören. Berörda sakkunniga revisorer har prövat sitt oberoende i enlighet med SKYREV:s (Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer) rekommendation och inte funnit något hinder mot att utföra granskningen.

Granskningsområdena verksamhet, ekonomi samt styrning och intern kontroll har bedömts enligt nedan bedömningsskala vilket följer SKYREV:s vägledningar och rekommendationer.

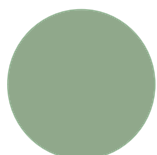
I allt väsentligt ändamålsenlig/tillräcklig

Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Avvikelser/brister som behöver åtgärdas är av mindre karaktär.

Delvis ändamålsenlig/tillräcklig

Bedömningskriterierna bedöms delvis vara uppfyllda. Det finns avvikelser/brister som behöver åtgärdas.

Inte ändamålsenlig/tillräcklig

Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga avvikelser/brister som behöver åtgärdas.

Resultat av granskningen

Nedan redovisas resultat utifrån revisionsfrågorna som berör området verksamhet och ekonomi samt styrning och intern kontroll.

Verksamhet och ekonomi

Nämndens analys av uppdrag och inriktning

Nämnden ska enligt stadens styrmodell följa stadens inriktningar. Dessa visar vad fullmäktige vill att koncernen ska fokusera på för att Helsingborg ska utvecklas mot vision Helsingborg 2035.

Socialnämndens **uppdrag** är att möjliggöra för invånare som behöver socialt stöd att bli självständiga i livet så att de kan ta en aktiv del i samhället.

Nämnden lyfter i sitt årsbokslut att nya socialtjänstlagen har införts där ett omfattande utvecklingsarbete pågår för ökad tillgänglighet, förebyggande insatser och stärkt samverkan. Ökningen av externa placeringar och kostnader följs noggrant, och rutiner har skärpts för att stärka kvalitet och motverka utbetalning av felaktiga kostnader.

Nämndens **inriktning** är "Vi arbetar för en trygg och inkluderande stad där vi tillsammans verkar för att barn och ungdomar ges bättre förutsättningar att lyckas i skolan genom ett tidigt, tillgängligt och effektivt stöd till dem och deras familjer. Vi arbetar förebyggande och erbjuder insatser med hög kvalitet utifrån invånarnas behov. Vi skapar hållbara sammanhang i bred samverkan med civilsamhället och andra aktörer. Stödet utvecklas genom invånarnas delaktighet och medskapande.

Nämnden har i sitt årsbokslut bedömt att de har en utveckling som är i linje med inriktningen. Det brottsförebyggande arbetet har stärkts genom nya samordnade funktioner, fördjupad samverkan och utbyggda stödinsatser för barn och unga i riskzon. Socialnämnden har under året ingått ett Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) med stiftelsen Tryggare Sverige för att gemensamt utveckla ett brett kunskapsbaserat arbete för barn och unga i utanförskap. För barn och ungas skolframgång har nämnden utvecklat flera tidiga och samordnade insatser, bland annat genom att skolsociala team nu omfattar samtliga kommunala skolor och genom en förstärkning av Skolfam¹. De förebyggande insatserna har breddats genom fler öppna och lättillgängliga stödformer samt genom flera etablerade utvecklingsprojekt. Arbetet för hållbara sammanhang och delaktighet har stärkts

¹ Förebyggande verksamhet inom socialförvaltningen som arbetar för att ge barn som bor i familjehem och jourhem bättre förutsättningar att lyckas i skolan

genom systematiserat kvalitetsarbete, samverkan med olika aktörer i civilsamhället och utvecklade mötesplatser.

Samtidigt lyfts kvarstående utvecklingsbehov som kräver fortsatta insatser. Det gäller bland annat behovet av ytterligare kompetens och strukturer i arbetet med våld och hedersrelaterat våld, ökad samordning av skolsociala insatser och förstärkt stöd till placerade barn. Utmaningar kvarstår även kring tillit och stigma kopplat till socialtjänsten samt kring dokumentationskrav i öppna insatser. Nämnden behöver också fortsätta utveckla kvalitetssäkringen i boendenas genomförandeplaner och stärka förutsättningarna för invånarinflytande och trygga fritidsmiljöer.

Måluppfyllelse – verksamhet

Nämndens **mål**:

- 2025 ska minst 76 procent av invånarna som tar del av socialnämndens insatser nå en ökad självständighet
- Elevers närvaro ska öka under mandatperioden. Målet för 2025 är att andelen med mer än 15 procent frånvaro, så kallad hög frånvaro, ska minska med 20 procent hos dem som tar del av nämndens insatser

Nämnden redovisar i årsbokslut att de inte uppnår något av sina mål.

Det första målet prognostiserades i delårsrapporter efter april och augusti att uppnås under året, men utfallet blev 73,7 procent. Resultatet innebär ändå en positiv utveckling jämfört med föregående år, då andelen uppgick till 70,9 procent. I sin målanalys beskriver nämnden att den under 2026 kommer att genomföra en kartläggning och analys för att tydligare förstå vilka insatser som erbjuds idag, hur väl de fungerar, hur effektivitet, ekonomi och kvalitet ser ut, vilka mål som finns och i vilken utsträckning dessa nås. Syftet är att identifiera insatser som behöver utvecklas, förändras eller avvecklas för att bättre möta invånarnas behov.

Nämnden uppnår inte heller sitt andra mål. Utfallet är 13,9 procent, vilket är en förbättring jämfört med föregående år (utfall 2024: 7,25 procent), dock noterar vi att resultatet är lägre än prognosen vid delårsbokslutet i augusti. Analysen av årets resultat, tillsammans med en genomförd fördjupad granskning av ett antal ärenden, visar att nämnden har tagit steg framåt i att uppmärksamma och arbeta med barns skolnärvaro. Samtidigt kvarstår flera strukturella och metodrelaterade utmaningar. Nämnden bedömer att arbetet enligt metoden STÄRKA² varit framgångsrikt, men identifierar samtidigt fyra områden som behöver stärkas för att målet ska kunna nås. Dessa handlar bland annat om att säkerställa att alla medarbetare har tillräcklig metodkunskap samt att förbättra samverkan med skolan och barnens familjer. Under

² En metod för systematisk kartläggning av orsakerna bakom skolfrånvaron

året har nämnden prognostiserat att målet inte kommer att kunna uppnås under 2025.

Specifika uppdrag

Socialnämnden har fått ett specifikt **uppdrag från kommunfullmäktige** under 2025.

Uppdrag från KF 2025	Återrapporterat	Resultat
Att i samverkan med barn- och utbildningsnämnden göra en översyn av arbetet för att förebygga hedersförtryck	Genomfört. 17 juni 2025	I redovisningen lyfts det arbete som är pågående och det som planeras framåt för att säkerställa kunskap och kompetens hos medarbetare i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Arbetet har resulterat i utvecklade rutiner och kompetenshöjande insatser.

För uppdraget fattades i februari ett ordförandebeslut om att prioritera och tidigarelägga uppdraget, med avrapportering i juni i stället för i december, med anledning av befarade brister inom området. Vi noterar att det i nuläget inte finns några tidigare uppdrag till socialnämnden som ännu inte har hanterats.

Måluppfyllelse - ekonomi

Avdelning	Prognos DR1 2025	Prognos DR2 2025	Årsbokslut 2025
Ledning och stödfunktioner	3,5	19,6	14,8
Insats och service	-3,5	3,0	2,7
Boende	0	-0,6	0,4
Myndighet	0	0	-7,3
Totalt	0	22,0	10,7

Socialnämnden har för 2025 tilldelats en ekonomisk ram på 723 mnkr från kommunfullmäktige, vilket innebär en ökning med 65,4 mnkr jämfört med föregående

år. Årets resultat uppgår till 10,7 mnkr, vilket innebär att nämnden för första gången sedan 2018 når sitt ekonomiska mål

Avvikelsen jämfört med prognosen efter augusti förklaras uteslutande av att antalet externa placeringar ökat under årets två sista månader. Inom avdelningen Myndighet ökade framför allt LVM-placeringarna markant under denna period. Kostnaderna för de extra placeringarna innebar ett resultatutfall på -8 mnkr jämfört med budget för denna period. Verksamheten har fått i uppdrag att analysera orsakerna till de kraftigt ökade placeringskostnaderna, och redovisa sin analys till förvaltningsledningen i februari 2026.

Rapportering och uppföljning

Av protokollen framgår att nämnden vid samtliga sammanträden under året har fått en ekonomisk rapportering. I dialoger med nämnden framkommer även att de vid varje sammanträde har tagit del av rapporter med relevanta nyckeltal. Nämnden bedömer att de underlag som presenterats har utvecklats och nu håller en högre kvalitativ nivå.

I september 2024 gav nämnden förvaltningen i uppdrag att, ur ett kvalitets- och kostnadsperspektiv, se över förhållandet mellan interna och externa placeringar. Uppdraget redovisades i september 2025, varpå nämnden gav förvaltningen ett nytt uppdrag som ska redovisas i november 2026. Detta består i att genomföra en fördjupad genomlysning, kartläggning och analys av förvaltningens öppenvårdsinsatser samt att ta fram en långsiktig, kvalitativ analys av klienternas behov av HVB- och boendelösningar och hur dessa behov tillgodoses.

Utöver detta har nämnden under året gett förvaltningen flera ytterligare uppdrag, bland annat att ta fram en aktivitetsplan för utvecklingen av Familjefridscentrums verksamhet, att utarbeta en handlingsplan avseende gårdsförsäljning, att analysera riktlinjerna för serveringstillstånd samt att ta fram ett förslag som inkluderar gårdsförsäljning. Nämnden har även gett förvaltningen i uppdrag att utöka insatsen Bostad först med 20 platser under 2026. Vid tidpunkten för rapportens färdigställande är uppdragen fortfarande pågående.

I delårsrapporter, nulägesanalys, verksamhetsplan och årsbokslut lyfter nämnden och förvaltningen genomgående att rekrytering av familjehem är en utmaning. Under 2025 har ytterligare tio kommunala familjehem rekryterats, och andelen barn som får en familjehemsplacering inom den lagstadgade tidsfristen – sex månader efter vistelse i jourhem – har ökat från 39 procent vid föregående årsskifte till 63 procent vid innevarande årsskifte. Nämnden får vid varje sammanträde information om lagföljsamheten.

Nämnden har vid varje sammanträde under året fått rapportering om aktuella lex Sarah-ärenden. Vid flera sammanträden har nämnden även informerats om ej verkställda beslut som rapporterats till IVO. Under året har majoriteten av avvikelser

kopplade till resursbrist rört tillgången till lägenheter inom Bostad först. Nämnden får dessutom löpande information om domar och deras utfall inom ramen för anmälningsärenden.

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter ska samtliga verksamheter som lyder under socialtjänstlagen årligen avlämna en kvalitetsberättelse, som redovisar hur årets kvalitetsarbete har bedrivits och vilka resultat som uppnåtts. Socialnämnden har uppe årets kvalitetsberättelse som ett ärende för beslut vid nämndens sammanträde den 26 mars 2026.

Övriga genomförda granskningar

Samverkan avseende samordnade förebyggande insatser

Stadsrevisionen har genomfört en granskning för att bedöma om barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden har ett ändamålsenligt och samverkande arbete avseende samordnade förebyggande insatser för barn och unga, utifrån givna mål och uppdrag.

Vår samlade bedömning av granskningen var att nämnderna delvis bedriver ett ändamålsenligt arbete avseende samordnade förebyggande insatser för barn och unga, utifrån givna mål och uppdrag. Granskningen visar att nämnderna har en etablerad gemensam ledningsstruktur för samverkan och att det finns ett flertal insatser tillgängliga inom uppdragen.

Dock kvarstår utvecklingsbehov när det gäller styrning, tydlighet och uppföljning för att säkerställa att de samverkande förebyggande insatserna är ändamålsenliga och används systematiskt utifrån identifierade behov. Det kvarstår utmaningar i att säkerställa att samverkan är förankrad i hela organisationen med tydliga ansvar och roller för att undvika inlåsningar i lagrummen. Såväl skollag som socialtjänstlag tydliggör nämndernas krav på samverkande förebyggande insatser för att barn och unga inte ska riskera en ogynnsam utveckling eller att fara illa. Det finns även behov av att tillse att former för gemensam analys och kunskapsackumulering fungerar och ger effekt i verksamheterna även efter genomfört uppdrag.

Nämnden yttrar sig över rapporten vid sitt sammanträde den 26 mars 2026 vilket är efter denna rapportes färdigställande. Nämndens svar kommer beaktas under granskningsåret 2026.

Uppföljning av granskning av klagomålshantering (2023)

2023 gjorde stadsrevisionen en granskning av klagomålshantering på socialnämnden. En uppföljning av den tidigare granskningen har gjorts under året.

Av uppföljningen framgår att det finns information om vart man kan vända sig för att lämna synpunkter eller klagomål på verksamheten, samt att det finns möjlighet för

registrering och hantering av inkomna synpunkter/klagomål. Rutiner för utredning och uppföljning av synpunkter och klagomål var vid uppföljningstillfället under framtagande, men enligt förvaltningen har de införts den 1 oktober. Erfarenheter från hanteringen av synpunkter och klagomål uppges ingå i det kontinuerliga förbättringsarbetet. Sammantaget bedömer vi att nämnden har vidtagit åtgärder med anledning av resultatet från den tidigare genomförda granskningen, men att effekterna av dessa åtgärder ännu inte kan bedömas eftersom de inte är fullt ut genomförda.

Bedömning

Vår samlad bedömning är att verksamheten **delvis** bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi baserar bedömningen på att nämnden i enlighet med stadens anvisningar har lämnat en analys av uppdrag och inriktning i årsbokslutet. Av analysen framgår vilka förflyttningar som gjorts under året. I analysen redovisar nämnden dessutom flera lärdomar utifrån årets resultat samt att nämnden identifierat ett antal utvecklingsområden framåt.

Vidare grundar vi vår bedömning på att socialnämnden inte når något av sina två mål. Båda målen uppvisar dock en positiv trend, och nämnden har analyserat orsakerna till måluppfyllelsen samt tagit fram åtgärder som behöver prioriteras för att målen ska kunna nås framöver. Utifrån både nämndens egen analys och vår granskning av samverkan kring samordnade förebyggande insatser, bedömer vi att samarbetet med skolan behöver stärkas och fördjupas för att säkerställa fortsatt utveckling och förbättrad måluppfyllelse avseende elevers närvaro.

Efter flera år med underskott når nämnden i år sitt ekonomiska mål. Nämnden har arbetat aktivt med ekonomistyrning och uppföljning och har i nämndsprotokoll betonat vikten av en ekonomi i balans. Utifrån att det prognostiserade resultatet sjunkit, särskilt under årets sista två månader, bedömer vi det som viktigt att nämnden fortsatt följer ekonomin noggrant och säkerställer att verksamheten kan upprätthålla ekonomisk balans under 2026.

Nämnden uppfyller fortfarande inte lagens krav på att barn som placerats i jourhem ska erbjudas en plats i familjehem inom sex månader, då årets utfall innebär att 63 procent får en plats inom tidsramen. Utvecklingen är dock positiv (motsvarande andel var 39 procent 2024). Revisionen kommer fortsatt följa utvecklingen.

Nämnden har under året visat på en aktiv styrning genom efterfrågade uppföljningar, utveckling och förenkling av rapportering samt genom ett flertal uppdrag till förvaltningen. Exempelvis har nämnden försökt påverka resursbristen av lägenheter inom Bostad först – en brist som rapporterats till IVO – genom att ge förvaltningen ett nytt uppdrag inför 2026.

Styrning och intern kontroll

Organisation för arbetet med intern kontrollplan

I stadens reglemente för intern kontroll tydliggörs ansvaret för den interna kontrollen. Nämnden har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde och ska upprätta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen.

Socialnämnden beslutade om en plan för intern kontroll för 2025 vid sammanträdet den 21 november 2024. Planen baserades på en riskanalys som huvudsakligen togs fram av förvaltningen och därefter presenterades för nämnden, samtidigt som nämndens ledamöter gavs möjlighet att bidra med ytterligare risker.

Inför arbetet med internkontrollplanen för 2026 tog förvaltningen fram ett förslag som därefter behandlades i en riskworkshop med nämnden. Utifrån detta har nämnden betonat vikten av att vara delaktig i processen, få stöd genom ett väl genomarbetat underlag samt sträva efter att involveras i arbetet så tidigt som möjligt.

Rapportering och uppföljning

Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen, med utgångspunkt från antagen plan, ska enligt reglementet för intern kontroll rapporteras skriftligen till nämnden minst en gång per år. Vi noterar att nämnden får redovisning vid två tillfällen per år.

Socialnämnden fick en första delrapportering vid sammanträdet den 24 september 2025, där ett antal punkter redovisades. Samtliga bedömdes som lindriga. Trots detta togs åtgärder fram för varje risk då det fanns förbättringspotential. Vid slutrapporteringen den 26 februari 2026 presenterades en uppföljning av samtliga nio punkter. Det framkom inga allvarliga avvikelser, men en risk bedömdes som kännbar. Uppföljningen visade brister i förvaltningens gallring av e-tjänster, vilket innebär att personuppgifter lagras längre än nödvändigt och därmed inte uppfyller kraven i artikel 5 i dataskyddsförordningen. Tre åtgärder har beslutats för denna risk och ska vara genomförda senast den 30 juni 2026. Av övriga risker bedömdes sju som lindriga och en som försumbar, och förbättringsåtgärder har tagits fram för samtliga.

Vid samma sammanträde, den 26 februari 2026, fick nämnden en återrapportering av de åtgärder som vidtagits med anledning av de brister som identifierades i uppföljningen av den interna kontrollen för 2024. Under 2025 har nämnden dessutom krävt kvartalsvisa återrapporteringar av resultatet av åtgärderna för de tre risker som året innan bedömts som kännbara. För två av riskerna har åtgärderna lett till önskad effekt, medan den tredje risken - om uppföljning av placerade barn och unge sker enligt föreskrifter och lag - fortsatt behöver följas upp.

Mot bakgrund av föregående års fördjupade granskning av revisionen avseende nämndens ekonomi- och verksamhetsstyrning, framgick att stadens styrmodell inte

hade följts som avsett. Utifrån detta har nämnden vidtagit ett antal åtgärder under 2025. Ett årshjul för styrningen har tagits fram, samtliga chefer har utbildats i styrmodellen och verksamhetsdialoger har genomförts vid fyra tillfällen, där även HR, ekonomi och kvalitetsavdelningen deltagit. Dialogerna har löpande utvärderats för att utveckla en struktur som är tydlig för samtliga parter och som samtidigt undviker onödig administrativ belastning.

På uppdrag av socialdirektören har en extern utredare under året genomfört en utredning med anledning av ett ärende som uppmärksammats i media. Utredningen visar på betydande brister i handläggningen, vilket har lett till rättsliga konsekvenser, en handlingsplan för nämnden samt tätare uppföljning med stöd av en extern granskare. Av nämndens protokoll framgår att socialdirektören löpande har åiterrapporterat arbetet.

Övriga genomförda granskningar

Delegeringsordning

Stadsrevisionen har genomfört en granskning som har syftat till att översiktligt bedöma socialnämndens styrdokument, kontroll och anmälan av delegeringsbeslut.

Enligt 6 kap. 37 § kommunallagen (2017:725) får en nämnd delegera sin beslutanderätt i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Delegering kan även omfatta uppdrag till anställd enligt 7 kap. 5–8 §§. Bestämmelserna innebär att nämnden kan överföra sin beslutanderätt i vissa frågor, men enligt 6 kap. 38 § får beslutanderätten inte delegeras i ärenden som rör verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet samt i andra ärenden av principiell beskaffenhet eller större vikt. Vidare föreskriver 6 kap. 40 § att nämnden ska besluta i vilken utsträckning beslut ska anmälas till nämnden.

Aktualitet

Socialnämndens delegeringsordning är beslutad den 26 september 2024 men har varit uppe för uppdatering på nästan varje nämndsmöte sedan dess. Den uppdateras bland annat vid förändringar i lagstiftningen, i samband med organisationsförändringar, inför varje ny mandatperiod samt när verksamheten identifierar brister eller avvikelser som behöver åtgärdas. Den föreslagna förändringen gulmarkeras alltid för att tydliggöra denna för nämnden.

Förvaltningens jurister bevakar om delegeringsordningen behöver uppdateras med anledning av lagändringar. Förvaltningschefen och verksamhetscheferna ansvarar i övrigt för att se över behovet av revideringar. När en uppdatering har genomförts sprids informationen genom att protokollet skickas ut till berörda funktioner.

Delegering av beslutanderätt

Nämndens delegeringsordning innehåller flera olika typer av delegering; en ensam delegat, flera roller som delegater utan inbördes rangordning samt flera roller med angiven rangordning. Enligt förvaltningen är det tydligt definierat vem som ansvarar för att fatta beslut inom respektive delegation. Om medarbetare lyfter frågor kring något som upplevs oklart, blir det ofta en anledning att uppdatera delegeringsordningen för att säkerställa fortsatt tydlighet.

Nämndens delegeringsordning är omfattande eftersom en stor del av nämndens verksamhet är lagstyrd. För varje ärende i delegeringsordningen anges relevanta lagrum, vilket ökar tydligheten för vad som avses. Nämnden säkerställer att delegationsbesluten följer kommunallagens krav genom att juristerna löpande kontrollerar att inga beslut delegeras som enligt lag inte får delegeras. Frågor om lagrumshänvisningar hanteras i dialog med jurister och uppdateras när eventuella luckor identifieras.

Förvaltningen upplever viss osäkerhet kring vilken status arbetsinstruktionen har och om den utgör delegation eller inte, men utgår från att den ska beslutas av nämnden och följas.

Återanmälan

Inom förvaltningen finns etablerade rutiner för hur delegationsbeslut ska anmälas och följas upp. Protokollen från årets sammanträden visar att delegationsbeslut anmäls som ett anmälningsärende sist på nämndens agenda vid varje sammanträde. De beslut som ska anmälas bifogas i handlingarna till nämndens ledamöter.

Därutöver redovisas protokoll från utskott samt beslut som fattats i verksamhetssystemen Lifecare, AlKT och OL2 i en särskild lista. Ansvarsfördelningen upplevs som tydlig, då varje delegat ansvarar för att beslut hanteras och anmäls i enlighet med arbetsinstruktionen och de gällande rutinerna.

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

Stadsrevisionen har genomfört en granskning av socialnämndens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete med syftet att bedöma om nämnden har ett ändamålsenligt och tillräckligt utvecklat ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Granskningen har genomförts av Conectura AB på uppdrag av revisorerna.

Den samlade bedömningen i granskningen är att socialnämnden delvis har säkerställt ett ändamålsenligt och tillräckligt ledningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet. Granskningen visar att nämnden saknar fastställd dokumentation som beskriver hur kvalitetsarbetet ska bedrivas i sin helhet. Enligt vår bedömning innebär detta brister i dokumentationen av ledningssystemets grundläggande struktur och dess anpassning till nämndens verksamhet.

Vidare framkommer att det digitala stödsystemet ännu inte är fullt utvecklat och inte heller används av medarbetarna på det sätt som avsetts, delvis till följd av bristfällig implementering. Granskningen visar också att ansvarsfördelningen i kvalitetsarbetet inte är tillräckligt tydligt dokumenterad eller genomförd för att säkerställa följsamhet till rutiner. Rutiner för social dokumentation tillämpas, men återkoppling i förbättrande syfte kan utvecklas ytterligare.

Det finns en medvetenhet i verksamheten om de identifierade bristerna, men vi har inte funnit att tydliga och riktade åtgärder har tagits fram för att åtgärda dem.

Nämnden har yttrat sig över rapporten vid sitt sammanträde den 26 februari 2026. Av yttrandet framgår att nämnden välkomnar revisionens rekommendationer och ser dem som betydelsefulla för att stärka nämndens kvalitetsarbete. Nämnden beskriver att de tagit fram ett processdirektiv för hur arbetet med utvecklingen av ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete ska genomföras. Arbetet planeras pågå från mars 2026 till december 2027.

Stadens arbete mot otillåten påverkan

Stadsrevisionen har genomfört en granskning av stadens arbete mot otillåten påverkan. Syftet med granskningen har varit att bedöma om berörda nämnder har säkerställt en ändamålsenlig styrning och en tillräcklig intern kontroll för att förebygga och motverka otillåten påverkan. Granskningen har omfattat barn- och utbildningsnämnden, miljönämnden, socialnämnden och stadsbyggnadsnämnden.

Vår granskning av stadens arbete mot otillåten påverkan visade att nämnden delvis har säkerställt en ändamålsenlig styrning och en tillräcklig intern kontroll för att förebygga otillåten påverkan. Utvecklingsområden framkom i det systematiska arbetet avseende bland annat riskanalys, riskmedvetenhet, förebyggande arbete, rapportering och uppföljning

Nämnden har yttrat sig över granskningen vid sitt sammanträde den 11 december 2025. Av yttrandet framgår att nämnden i stort delar revisionens förslag till förbättringar och att de rekommendationer som framförts kommer att beaktas i nämndens fortsatta förbättringsarbete som har påbörjats. Vidare instämmer nämnden i att arbetet bör bli mer systematiskt, centralt förankrat och framträda som en tydlig del av riskhantering och analyser.

Uppföljning av stadens arbete mot välfärdsbrott (2023)

2023 gjorde stadsrevisionen en granskning av arbetet mot välfärdsbrott på bland annat socialnämnden. Granskningen resulterade i en bedömning i att socialnämnden delvis hade säkerställt en ändamålsenlig styrning och en tillräcklig intern kontroll avseende arbetet mot välfärdsbrott. Vid den uppföljning av granskningen som genomförts under året gör vi bedömningen att socialnämnden i allt väsentligt har vidtagit åtgärder utifrån resultatet i tidigare granskning.

Bedömning

Vår samlade bedömning är att den interna kontrollen **delvis** har varit tillräcklig.

Vi grundar vår bedömning på att nämnden bedriver ett systematiskt arbete utifrån sin internkontrollplan, med fokus på identifierade risker samt löpande uppföljning och rapportering av vidtagna åtgärder. Vi ser det som positivt att nämnden i allt högre grad deltar i riskanalysprocessen som ligger till grund för planen som antas. Vidare baserar vi bedömningen på att nämndens egen uppföljning av den interna kontrollen huvudsakligen visar lindriga avvikelser, med undantag för en kännbar avvikelse för vilken åtgärder har tagits fram och ska följas upp vid halvårsskiftet 2026. Vi ser också positivt på att nämnden under året begärt tätare uppföljning av de risker som föregående år bedömdes som kännbara.

Vi bedömer att nämndens styrning har utvecklats under året och i större utsträckning harmonierar med stadens styrmodell. Även om det finns fler steg att ta, ser vi det som positivt att nämnden under året visat att de löpande utvärderar och analyserar sina processer för att stärka styrning och uppföljning, till gagn för nämnden och verksamheten.

Utifrån genomförd granskning av nämndens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, konstaterar vi att förbättringsåtgärder krävs och att nämnden genom ökad handlingskraft behöver säkerställa att ledningssystemet uppfyller gällande lagkrav. Även årets granskning av arbetet mot otillåten påverkan visar att nämnden behöver stärka sin systematik och riskanalys inom flera delar i processen. Nämnden har instämt i revisionens bedömningar och delar uppfattningen att arbetet behöver bli mer systematiskt, centralt förankrat och bättre integrerat i den övergripande riskhanteringen och analysen av nämndens verksamhet.

Utifrån den uppföljande granskningen av arbetet mot välfärdsbrott är vår bedömning att nämnden i allt väsentligt har vidtagit åtgärder och fortsatt utvecklat sina arbetssätt och processer på området. Slutligen visar granskning av nämndens delegeringsordning att den bedöms vara aktuell och ändamålsenligt strukturerad där principer för delegering, vidaredelegering och återanmälan av beslut framgår i enlighet med kommunallagens bestämmelser.

Utifrån genomförd granskning av nämndens myndighetsutövning i ärenden av barn och unga, ser vi det som särskilt viktigt att nämnden utifrån förbättrad styrning och kontroll säkerställer att antagen handlingsplan får effekt i verksamheten och att nämnden noggsamt följer att handläggningen är rättssäker och i enlighet med gällande lagstiftning.